

IZVJEŠĆE ZA MEDIJE

Dana 6. prosinca 2011. u 13 sati u prostorijama CEPOR-a (Centra za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva) održan je okrugli stol na temu: **“Povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva u EU kroz izgradnju franšize”**. Organizatori okruglog stola su CEPOR, Centar za franšizu Centra za poduzetništvo Osijek i Hrvatska franšizna udruga.

Franšiza je model rasta poduzeća koji značajno smanjuje neizvjesnost u najrizičnijim fazama rasta: pokretanju poduzeća i fazi brzog rasta. Franšizno poslovanje je izuzetno zastupljeno u razvijenim zemljama Zapada. U SAD-u prisutno je 2.500 davatelja franšize na ukupno 900.000 franšiznih lokacija u 75 različitih djelatnosti, a franšize ostvaruju ukupni prihod od oko 850 milijardi dolara te zapošljavaju 9,5 milijuna ljudi. U EU prisutno je oko 10.000 franšiznih sistema, od čega su 80% originalno franšize iz EU. U EU franšizno poslovanje se sve više razvija, tako primjerice u Velikoj Britaniji u posljednjih deset godina bilježi rast od 44%. Među 500 top europskih franšiza nalazi se svega dva franšizna sistema iz srednjoistočne Europe – Fornetti iz Mađarske sa 6464 i Bata iz Češke Republike s 5000 franšiznih lokacija u svijetu.

U Hrvatskoj franšiza se sve više razvija, kako među poduzetnicima početnicima koji posao započinju kupujući franšizu, tako i među zrelim poduzetnicima koja franšizu koriste kao model rasta i izgrađuju vlastitu franšiznu mrežu. Prema podacima Hrvatske franšizne udruge – u Hrvatskoj je trenutno prisutno 170 franšiznih mreža koje indirektno zapošljavaju oko 16.500 ljudi. Mali udio domaćih (hrvatskih) franšiznih mreža u odnosu na ukupan broj franšiza u Hrvatskoj ukazuje na postojanje prepreka za njihov razvoj. Tako je u Hrvatskoj, prema procjeni Hrvatske franšizne udruge prisutno 35 hrvatskih franšiza od 170, dok je u Mađarskoj prisutno 240 mađarskih od ukupno 340 franšiza, a u Sloveniji 52 od ukupno 107 franšiznih mreža. U procesu pristupanja Europskoj uniji važno je govoriti o prednostima i nedostacima franšiznog poslovanja te o pravnom okviru franšiznog poslovanja u Hrvatskoj. Nadalje, nužno je u skladu s iskustvima EU i uz aktivnu ulogu državnih institucija i sudionika na tržištu (agencija, banaka...) intenzivirati aktivnosti na razvoju, trenutno ograničenog, tržišta franšiza.

U Hrvatskoj djeluju dva franšizna centra – Centar za franšizu osječkog Centra za poduzetništvo koji ima odlično posjećenu web stranicu www.fransiza.hr koji ima širi regionalni karakter i na kojoj se može pronaći aktualna ponuda franšiza te Centar za franšize „Promaturo“ u Zagrebu.

Dr.sc. **Mirela Alpeza**, direktorica CEPORa predstavila je studiju „Perspektive razvoja franšiznog poslovanja u Hrvatskoj“ koja identificira glavne prepreke bržeg razvoja franšize u

Hrvatskoj: nepoznavanje franšiznog poslovanja, manjak adekvatnih kreditnih programa za financiranje kupovine franšize, nepostojanje zakonske regulative, nepostojanje statističkog praćenja broja i utjecaja franšiza na gospodarstvo Hrvatske, izostanak potpore države rastućim poduzećima koji primjenjuju franšizu i slaba infrastruktura (odvjetnici, specijalizirani konzultanti). **Žana Hinek**, članica uprave i voditeljica prodaje poduzeća Biovega d.o.o. govorila je o ulozi franšiznog poslovanja u pojedinim fazama rasta poduzeća Biovega d.o.o. koje trenutno ima 11 trgovina, od čega 5 franšiza. Odvjetnica **Margareta Krivić** govorila je o problemima nepostojanja zakonodavnog okvira za franšizno poslovanje u Hrvatskoj. **Igor Pavlin**, predsjednik Slovenske franšizne udruge u svom izlaganju govorio je o stanju franšiznog poslovanja u Sloveniji. **Mr.sc. Ljiljana Kukec** predstavila je Hrvatsku franšiznu udruhu koja je od 2006. godine članica Europske franšizne federacije te aktivnosti kojima se Udruga bavi s ciljem promocije franšiznog poslovanja.

Preporuke na temelju zaključaka okruglog stola su:

- Izrada zakonodavnog okvira za franšizno poslovanje temeljenog na najboljoj praksi zemalja EU
- Kreiranje Registra franšiza u okviru Hrvatske gospodarske komore s obavezom registracije svih franšiznih sistema prisutnih u Hrvatskoj
- Izrada programa kreditiranja za financiranje kupovine franšize
- Izrada programa poticaja rastućim poduzećima koja primjenjuju franšizu
- Uključivanje franšiznog poslovanja u nastavne sadržaje na sveučilištima (primjer dobre prakse Poslijediplomski studij Poduzetništvo na Ekonomskom fakultetu u Osijeku)

CEPOR – Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća je neovisni policy centar koji se bavi problematikom malih i srednjih poduzeća u Hrvatskoj. CEPOR je osnovan 2001. godine na temelju sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Instituta Otvoreno društvo Hrvatska. Deset institucionalnih osnivača CEPORa lideri su u svojim područjima djelovanja – od akademske zajednice do udruženja gospodarstvenika, razvojnih agencija i poduzetničkih centara.

Misija CEPORa je utjecati na javno-političko okruženje naglašavajući ulogu poduzetništva, te malih i srednjih poduzeća na razvoj gospodarstva Hrvatske. CEPOR želi doprinijeti oblikovanju poduzetničke kulture, te stvaranju stimulativnog institucionalnog i regulatornog okvira za poduzetničko djelovanje (www.cepor.hr).

Zagreb, prosinac 2011.